

**Наредба за изменение и допълнение на  
Наредба № 48 от 20.03.2013 г. за изискванията към възнагражденията  
(обн., ДВ, бр. 32 от 2.04.2013 г.)**

**§ 1.** В чл. 1, ал. 1 думата „пенсионно“ се заменя със „социално“.

**§ 2.** В чл. 2 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1, т. 5 думите „дружествата за допълнително пенсионно осигуряване“ се заменят с „дружествата за допълнително социално осигуряване“, а думите „фондове за допълнително пенсионно осигуряване“ с „фондове за допълнително социално осигуряване“.

2. Създава се нова ал. 2:

„(2) Политиките за възнагражденията на дружествата за допълнително социално осигуряване обхващат и:

1. лицата, които осъществяват функциите по чл. 123е, ал. 7, т. 1 и 3 от Кодекса за социално осигуряване;

2. служителите, чиито професионални дейности оказват съществено въздействие върху рисковия профил на дружествата и управляваните от тях фондове.“

3. Досегашната ал. 2 става ал. 3.

**§ 3.** В чл. 3 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 след думите „чл. 1, ал. 1“ се поставя запетая и се добавя „с изключение на дружеството за допълнително социално осигуряване,“.

2. В ал. 3 думите „чл. 2, ал. 1“ се заменят с „чл. 2, ал. 1 и 2“.

3. Създава се ал. 4:

„(4) Застрахователите и презастрахователите осигуряват запознаването на всички свои служители с политиката за възнагражденията.“

**§ 4.** В чл. 4 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1, т. 4 думите „осигурените лица във фондове за допълнително пенсионно осигуряване, управлявани от дружества за допълнително пенсионно осигуряване,“ се заличават.

2. Създава се нова ал. 2:

„(2) Политиката за възнагражденията на дружествата за допълнително социално осигуряване трябва да отговаря на изискванията по ал. 1, т. 1 - 3 и да е в съответствие с резултатите от дейността, финансовата стабилност и рисковите профили на дружеството и управляваните от него фондове и с дългосрочните интереси на осигурените лица и пенсионерите.“

3. Досегашната ал. 2 става ал. 3.

**§ 5.** В чл. 5, ал. 3 и 4 навсякъде думите „чл. 2, ал. 1“ се заменят с „чл. 2, ал. 1 и 2“.

**§ 6.** В чл. 6, ал. 1 думите „дружествата за допълнително пенсионно осигуряване“ се заменят с „дружествата за допълнително социално осигуряване“, а думите „фондове за допълнително пенсионно осигуряване“ с „фондове за допълнително социално осигуряване“.

**§ 7.** В чл. 8, ал. 1 и 2 думите „чл. 2, ал. 1“ се заменят с „чл. 2, ал. 1 и 2“.

**§ 8.** В чл. 9, ал. 1 думите „пред заинтересованите лица“ се заличават.

**§ 9.** В чл. 23 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думите „чл. 319“ се заменят с „чл. 644“.
2. В ал. 2 думата „пенсионно“ се заменя със „социално“.
3. В ал. 3 думите „чл. 204“ се заменят с чл. „273“.

**§ 10.** В § 2 от Допълнителните разпоредби накрая се добавя „и изисквания на Директива (ЕС) 2016/2341 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2016 г. относно дейностите и надзора на институциите за професионално пенсионно осигуряване (ИППО) (ОВ, L 354/37 от 23 декември 2016 г.)“.

### **Заключителни разпоредби**

**§ 11.** В Наредба № 10 от 26.11.2003 г. за изискванията към състава и структурата на собствения капитал (капиталовата база) на пенсионноосигурителното дружество, към неговата оздравителна програма и към минималните ликвидни средства на дружеството и на управляваните от него фондове за допълнително пенсионно осигуряване (обн. ДВ, бр. 109 от 2003 г., доп., бр. 19 от 2004 г., изм. и доп., бр. 106 от 2006 г., изм., бр. 94 от 2009 г., изм. и доп., бр. 50 от 2018 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 3, ал. 2 т. 2 се отменя.
2. Раздел IIIa се отменя.
3. Член 8a се отменя.
4. В § 1 от Заключителните разпоредби думите „и ал. 13“ се заличават.
5. В Приложение № 1 към чл. 8, т. 1:
  - а) на ред 1 думите „(p1.1 + p1.2 + p1.3 + p1.4 – p1.5 – p1.6 – p1.7 – p1.8 – p1.9 – p1.10)“ се заменят с „(p1.1 + p1.2 + p1.3 + p1.4 – p1.5 – p1.7 – p1.8 – p1.9 – p1.10)“;
  - б) ред 1.6. се заличава.

**§ 12.** В Наредба № 31 от 2.08.2006 г. за условията и реда за провеждане на изпит и за признаване на правоспособност на отговорен актьор, за признаване на правоспособност, придобита извън Република България, за формата на актьорската заверка, формата и съдържанието на актьорския доклад и на справките по Кодекса за застраховането, които отговорният актьор заверява, както и за формата и задължителното съдържание на годишния актьорски доклад по Кодекса за социално осигуряване (обн. ДВ, бр. 71 от 2006 г., изм. и доп., бр. 51 от 2008 г., бр. 66 от 2013 г., бр. 54 от 2014 г., изм., бр. 38 от 2016 г., бр. 6 от 2017 г., изм. и доп., бр. 83 от 2018 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 4, ал. 2:
  - а) в т. 5 думата „нотариално“ се заличава;
  - б) създава се нова т. 6:

„б. информация за номера и датата на удостоверението от Националния център за информация и документация за признаване на висшето образование по т. 5, когато то е придобито в чуждестранно висше училище;“
  - в) досегашната т. 6 става т. 7.
2. В чл. 6:
  - а) в т. 2 след думите „чл. 4, ал. 2, т. 5“ се поставя запетая и се добавя „придобитото висше образование в чуждестранно висше училище не е признато по реда на Наредбата за държавните изисквания за признаване на придобито висше образование и завършени периоди на обучение в чуждестранни висши училища (ДВ, бр. 69 от 22.08.2000 г.)“, а думите „не е покрил хорариума“ се заменят с „не е покрит хорариумът“.
  - б) в т. 4 думите „чл. 4, ал. 2, т. 6“ се заменят с „чл. 4, ал. 2, т. 7“.
3. В чл. 13а, ал. 1 думите „чл. 95“ се заменят с „чл. 97“.
4. В чл. 13г, ал. 3 думите „чл. 30, ал. 1, т. 13 ЗКФН“ се заменят с „чл. 30, ал. 1, т. 20 ЗКФН“.

5. В чл. 14, ал. 2 думите „тарифата по чл. 27, ал. 2 ЗКФН“ се заменят с „тарифата – приложение към чл. 27, ал. 1 ЗКФН“.

6. В чл. 15, ал. 2, т. 2 думата „нотариално“ се заличава.

7. В чл. 18, ал. 3 думите „чл. 30, ал. 1, т. 13 ЗКФН“ се заменят с „чл. 30, ал. 1, т. 20 ЗКФН“.

8. В чл. 21, ал. 1 думите „чл. 97“ се заменят с „чл. 100“.

9. В чл. 22 се правят следните изменения:

а) в ал. 1:

аа) в т. 1 думите „годишна справка № ГА“ се заменят с „годишна справка № ГЖ“;

бб) в т. 2 думите „годишна справка № ГА“ се заменят с „годишна справка № ГЖ“;

вв) в т. 3 думите „годишна справка № ГА 1.3“ се заменят с „годишна справка № ГЖ. 1.3 Б“;

гг) в т. 4 думите „тримесечна справка № ТА“ се заменят с „тримесечна справка № ТЖ“.

дд) в т. 5 думите „тримесечна справка № ТА“ се заменят с „тримесечна справка № ТЖ“;

б) в ал. 2:

аа) т. 1 думите „годишна справка № ГБ“ се заменят с „1. годишна справка № ГО“;

бб) в т. 2 думите „годишна справка № ГБ“ се заменят с „годишна справка № ГО“;

вв) в т. 3 думите „годишна справка № ГБ“ се заменят с „годишна справка № ГО“;

гг) в т. 4 думите „тримесечна справка № ТБ. 1: Технически резерви от 1 януари до края на всяко тримесечие на съответната година“ се заменят с „тримесечна справка № ТО. 1.1: Технически резерви от 1 януари до края на всяко тримесечие на съответната година (част I)“;

дд) създава се т. 5:

„5. тримесечна справка № ТО. 1.2: Резерв за предстоящи плащания към края на всяко тримесечие на съответната година.“

10. В чл. 24:

а) в ал. 3 т. 5 и 6 се отменят;

б) в ал. 4 думите „пенсионни, съответно технически резерви,“ се заменят с „пенсионни резерви“;

в) в ал. 5 думите „или технически“ се заличават, а думите „съответните резерви“ се заменят с „резервите“.

11. В § 1 от допълнителните разпоредби се правят следните изменения:

а) в т. 3 думите „видовете застраховки“ се заменят с „класовете застраховки“;

б) в т. 4 думите „видовете застраховки“ се заменят с „класовете застраховки“.

12. Приложение № 1 към чл. 21, ал. 1 се изменя така:

„Приложение № 1 към чл. 21, ал. 1

Форма и съдържание на актюерския доклад

по чл. 100, ал. 2, т. 2 КЗ

## ГОДИШЕН АКТЮЕРСКИ ДОКЛАД

### Раздел I

Анализ и структура на застрахователния портфейл към края на отчетната година

1. В аналитичен разрез (графичен или табличен вид) се посочват основните характеристики на застрахователния портфейл по класове застраховки и измененията през последните три отчетни години.

2. В графичен вид се представя структурата на застрахователния портфейл на база премиен приход по класове застраховки, за които застрахователят има издадено разрешение съгласно приложение № 1 към КЗ.

3. Оповестява се оперативният програмен продукт, от който са извлечени данните.

## Раздел II

### Анализ и структура на премиите по класове застраховки

Анализира се размерът на премийния приход за последните три години по класове застраховки, като се изследват тенденциите по отношение на:

- стойността на инкасовия коефициент (отношението на дължими и получени премии) и периода на просрочване на плащането на премиите от страна на застрахованите лица;

- вземанията от застрахователни брокери, застрахователни агенти и посредник, предлагащ застрахователни продукти като допълнителна дейност и периода на тяхното просрочване;

- съотношението между индивидуални и групови договори;

- премийния приход по канали на продажба;

- броя на застрахователните договори и застрахованите обекти;

- срока на договорите;

- предсрочно прекратените договори и върнатите премии.

## Раздел III

### Анализ и структура на разходите за изплатени претенции по класове застраховки

1. По класове застраховки се анализират размерът и структурата на предявените искове и платените обезщетения и суми.

2. Разглеждат се развитието на щетите във времето (датата на настъпване на застрахователното събитие, на предявяване на претенцията и на нейното изплащане), както и тенденциите в броя и размера на щетите.

3. Анализират се плащанията по класове застраховки, като се разглеждат честотата и тежестта на щетите.

4. Разглеждат се плащанията във връзка с поетите лимити на отговорност, като се анализират прехвърлените рискове на презастрахователи и възстановените обезщетения от презастрахователи с оглед вида на презастрахователните договори.

5. Сравняват се плащанията с калкулираните разходи за покриване на риска в застрахователно-техническите планове. Отчитат се резултатите от развитието на риска.

6. Дава се преценка на предприетите и необходимите мерки за прогнозиране и избягване на неблагоприятното развитие на рисковете.

## Раздел IV

### Анализ и структура на аквизиционните и административните разходи

1. Посочват се размерът и начинът на разпределение на разходите по класове застраховки.

2. Анализира се размерът на начислените, реално изплатени и отсрочени комисиони. Сравнява се размерът на изплатените аквизиционни и инкасови комисиони по класове застраховки с предвидения в застрахователно-техническия план размер, като при разлики се анализират причините. Посочва се относителният дял на изплатените комисиони спрямо премийния приход по класове застраховки с оглед структурата на премийния приход по канали на продажба. При дългосрочни застраховки "Живот" се анализират размерът на първогодишните, второгодишните и еднократните комисиони, теглото на всеки вид комисиона в общата сума и относителният дял на всеки вид комисиона спрямо премийния приход.

## Раздел V

### Технически резерви

1. Анализ на образуваните към края на отчетната година технически резерви. Размер на брутните резерви и дял на презастрахователите в тях с оглед вида и условията на презастрахователните договори.

2. Подробно описание на използваните методи за образуване на отделните видове технически резерви, в съответствие с глава осма, раздел II от КЗ и Наредба № 53 от 23.12.2016 г. за изискванията към отчетността, оценката на активите и пасивите и образуването на техническите резерви на застрахователите, презастрахователите и Гаранционния фонд (ДВ, бр. 6 от 19.01.2017 г.) (Наредба № 53). Описанието на методите съдържа:

- особености и модификации;
- използвани базисни параметри и формули;
- информацията, въз основа на която са направени изчисленията;
- обосновка на направени експертни допускания и преценки;
- достатъчност на резервите - оценка на възможните неблагоприятни отклонения

от образуваните технически резерви.

3. Изменения в размера на брутните технически резерви и дела на презастрахователите в тях с оглед промяна в обема на дейността на застрахователя, размера на отстъпените премии на презастрахователи, развитието на плащанията.

4. Сравнителен анализ на размерите на техническите резерви, определени по всеки отделен метод, посочен в Наредба № 53, в случаите, когато се предвижда възможност за прилагане на повече от един метод, и аргументирана обосновка за избор на прилагания метод.

5. Подробно описание на тенденциите в развитието на претенциите и тяхното предявяване във времето, предвид избора на статистически методи за образуване на резерва за възникнали, но непредявени претенции. Аргументирана обосновка на използваните методи за образуване на резерва за възникнали, но непредявени претенции по класове застраховки с оглед развитието на щетите по класове застраховки за достатъчно продължителен период от време.

6. Описание на валутата, в която са образувани техническите резерви с оглед валутата, в която са задълженията по застрахователните и презастрахователните договори, валутата, в която е договорена премията, и държавата, в която е разположен рискът.

7. Данни за размера на приходите и разходите при инвестиране на техническите резерви и реализираната доходност. Използваната в животозастраховането схема за разпределение на дохода от инвестиции на активите между застрахователя и застрахованите лица. Данни за използваната техническа лихва и разпределения през отчетната година доход по партидите на притежателите на полици.

8. Размер на техническия резултат по класове застраховки и частта от него, заделена за образуване на запасен фонд. Анализ на използването на средствата от запасния фонд.

9. Коментар относно сигурността на данните и възможността за допускане на грешки и необходимостта от промяна на системата за събиране на данни за застрахователната статистика.

10. Необходимост от промяна на методите за образуване на техническите резерви.

## Раздел VI

### Анализ и проявление на рисковете

1. Анализират се рисковете по класове застраховки и отражението им върху плащанията и застрахователните резерви.
2. Отчитат се презастрахователните рискове и влиянието им върху портфейла.
3. Определя се общият ефект от въздействие на рисковете (печалба или загуба) по класове застраховки, като се анализират brutният резултат, резултатът за презастрахователя и участието на застрахователя в него.
4. Анализират се тенденциите в развитието на коефициента на щетимост, коефициента на разходи и комбинирания коефициент (сбора от предходните два) по класове застраховки.
5. Отразяват се приетите мерки за предпазване от техническите рискове.
6. Изразяват се мотиви за промяна на методите за оценка на рисковете, на общите условия, тарифите и застрахователно-техническите планове, както и на презастрахователната политика.

## Раздел VII

### Анализ на платежоспособността на застрахователите без право на достъп до единния пазар

Описват се съставните елементи на фактическата платежоспособност (собствени средства, намалени с нематериалните активи, отчетени по баланса) и необходимата платежоспособност, изчислена по методите, определени с Наредба № 51 от 28.04.2016 г. за собствените средства и за изискванията за платежоспособност на застрахователите, презастрахователите и групите застрахователи и презастрахователи, като се анализира резултатът, получен по различните методи.

## Раздел VIII

### Независима оценка на активите и пасивите и финансовото състояние на застрахователя

Прави се преглед и актюерска оценка на съответните позиции от баланса на застрахователя и се отчита тяхното влияние върху финансовото състояние и промените му през отчетната година.

13. В Приложение № 4 към чл. 24, ал. 2:
  - а) т. 4.4. се отменя;
  - б) в т. 7.4. думите „схеми и на техническите резерви (със съставлящите го капитализирана стойност на пенсиите и остатъчен резерв) към фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми“ се заличават;
  - в) в т. 10.2. думите „видовете пенсии, пенсионните резерви и техническите резерви“ се заменят с „видовете пенсии и пенсионните резерви“;
  - г) т. 10.3 се отменя.
14. Приложение № 9 към чл. 24, ал. 3 и Приложение № 10 към чл. 24, ал. 3 се отменят.

**§ 13.** В Наредба № 33 от 19.09.2006 г. за индивидуалните заявления за участие във фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване и за възобновяване на осигуряването в универсален пенсионен фонд (обн. ДВ, бр. 83 от 2006 г., изм., бр. 57 от 2012 г., изм. и доп., бр. 64 от 2012 г., бр. 67 от 2014 г., бр. 62 от 2016 г., бр. 10 от 2018 г., изм., бр. 94 от 2018 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 4а, ал. 8 думите „ПМС № 233 от 2015 г. (ДВ, бр. 68 от 2015 г.)“ се заменят с „ПМС № 175 от 2018 г. (ДВ, бр. 70 от 2018 г.)“.
2. В Приложение № 6 към чл. 4а, ал. 4 в раздел I, т. 3 думите „Наредбата от 2015 на МС за реда за избор на осигуряване, внасяне и разпределяне на задължителните осигурителни вноски, вноските за Фонд "Гарантирани вземания на работниците и

служителите" и за обмен на информация" се заменят с „Наредбата от 2018 г. на МС за реда за избор на осигуряване, внасяне и разпределяне на задължителните осигурителни вноски, вноските за Фонд "Гарантирани вземания на работниците и служителите" и за обмен на информация.“

§ 14. Наредба № 36 от 15.11.2006 г. за техническите резерви към фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми (обн. ДВ, бр. 96 от 2006 г., изм. и доп., бр. 18 от 27.02.2018 г.) се отменя.

§ 15. В Наредба № 57 от 16.01.2018 г. за изискванията към годишния доклад за професионалната схема и за реда и начина за предоставяне на данни за управлението на професионална схема на чуждестранно предприятие осигурител (ДВ, бр. 10 от 2018 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 7:

а) в ал. 1 думите „и приложимите разпоредби от законодателството на приемащата държава членка, свързани с инвестиционната дейност“ се заличават;

б) ал. 2 се изменя така:

„(2) Информацията по ал. 1 и доказателствата и изследванията по чл. 229в, ал. 7 от Кодекса за социално осигуряване се представят в електронен вид, подписани с квалифициран електронен подпис.“

2. В § 2 от Заключителните разпоредби думите „чл. 229в, ал. 15“ се заменят с „чл. 229в, ал. 16, чл. 229г<sup>1</sup>, ал. 14, чл. 229г<sup>2</sup>, ал. 12“.

§ 16. В Наредба № 59 от 4.04.2018 г. за функциите и задълженията на звената, службите и лицата, осъществяващи управление на риска, вътрешен контрол и вътрешен одит в пенсионноосигурителните дружества (ДВ, бр. 34 от 2018 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 2:

а) точка 5 се изменя така:

„5. разработва:

а) методи за идентифициране и оценяване на рисковете, на които са изложени или могат да бъдат изложени дружеството и управляваните от него фондове в краткосрочен или в дългосрочен план;

б) модели за количествено измерване най-малко на лихвения риск, валутния риск, ценовия риск, кредитния риск, ликвидния риск, концентрационния риск и риска при хеджиращи сделки и определя граничните стойности на наблюдаваните и измервани видове рискове;“

б) в т. 6 думите „прилагането на моделите по т. 5“ се заменят с „прилагането на методите и моделите по т. 5“ ;

в) създава се нова т. 12:

„12. извършва собствената оценка на риска по чл. 123е2 от Кодекса за социално осигуряване в сътрудничество с отговорния актюер и звеното, съответно лицето, осъществяващо функцията по вътрешен одит, и я представя пред управителния орган на дружеството;“

г) досегашните т. 12, 13, 14, 15, 16, 17 и 18 стават съответно т. 13, 14, 15, 16, 17, 18 и 19.

2. В чл. 3, т. 5 думите „собствена оценка на риска, базираща се на“ се заличават, а думите „отчетите по чл. 2, т. 11,“ се заменят с „документите по чл. 2, т. 11 и 12“.

3. В чл. 4:

а) в т. 4 думите „собствена оценка на риска, базираща се на“ се заличават, а думите „отчетите по чл. 2, т. 11“ се заменят с „документите по чл. 2, т. 11 и 12“;

б) създава се нова т. 11:

„11. подпомага звеното за управление на риска при извършване на собствената оценка на риска по чл. 123e<sup>2</sup> от Кодекса за социално осигуряване и самостоятелно извършва оценката по чл. 123e<sup>2</sup>, ал. 2, т. 3 от Кодекса за социално осигуряване;“  
в) досегашните т. 11, 12, 13, 14 и 15 стават съответно т. 12, 13, 14, 15 и 16.  
4. В § 2 от Заключителните разпоредби думите „чл. 123e<sup>1</sup>, ал. 10“ се заменят с „чл. 123e<sup>1</sup>, ал. 12“.

**§ 17.** Наредбата е приета с решение № .... на Комисията за финансов надзор.